

Пам'яті Кокшаревої Наталії Володимирівни



Пышла з життя чудова людина, вчений, доктор медичних наук Наталія Володимирівна Кокшарева. Вона народилася в буремному 1943 р. в м. Алма-Аті, куди була евакуйована її родина під час війни. Згодом сім'я повернулася до Києва. Тут пройшло її зростання, тут Наталія Володимирівна захопилася біологією, вступила до Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка. Ще студенткою (1964 р.) Наталія Володимирівна прийшла до ВНДІ екогігієни і токсикології пестицидів, полімерів і пластичних мас (ЕКОГІНТОКС), де розпочала свою трудову діяльність на посаді лаборанта. З того часу майже півсторіччя її життя було присвячене науці.

Це була неординарна особистість. Особлива жага до життя, захоплення мистецтвом і літературою в Наталії Володимирівни поєднувалися з цілеспрямованістю та відданістю улюбленій справі. В 1978 р. вона захистила дисертацію і здобула ступінь кандидата біологічних наук, а в 1988 р. результатом її творчої праці та наполегливості став захист докторської дисертації та ступінь доктора біологічних наук за фахом "Токсикологія".

Основним напрямком наукових досліджень Н.В.Кокшаревої було вивчення механізмів нейротоксичної дії хімічних сполук, зокрема фосфорорганічних та карбаматів. Вона першою в країні розробила і впровадила методи дослідження віддаленої нейротоксичної дії фосфорорганічних речовин. Так, вагомим результатом цих досліджень стало з'ясування механізмів віддаленої нейротоксичної дії хімічних речовин та заборона застосування в сільському господарстві но-

вого фунгіциду Афосу — як небезпечного нейротоксиканту. Найважливішим науковим здобутком науковця є впровадження в практику лікарського засобу Діетиксим — нового вітчизняного антидоту щодо високотоксичних фосфорорганічних сполук. З 1994 р. і до останнього часу Н.В.Кокшарева очолювала лабораторію нейротоксикології.

Як досвідчений фармаколог-токсиколог, вона творчо та відповідально працювала у Державному експертному центрі МОЗ України з питань лікарської токсикології від часу його заснування у 1995 р., брала участь у багатьох вітчизняних та міжнародних наукових проектах, була головним виконавцем досліджень на замовлення МОЗ України, Інституту швидкої допомоги ім. Н.В.Скліфосовського (Російська Федерація), ВНДІ хімічних заходів захисту рослин (Російська Федерація), Інституту гігієни (Угорщина), фірми Хехст (Німеччина) та інших. Її високий професіоналізм був визнаний на міжнародному рівні, про що свідчили численні запрошення до участі в токсикологічних форумах, зокрема засіданнях НАТО з питань хімічного тероризму.

Багато часу Н.В.Кокшарева віддавала справі підготовки наукових кадрів, самовіддано працюючи в складі спеціалізованих рад із захисту дисертацій — при Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця, при Інституті фармакології і токсикології АМН України та при Інституті екогігієни і токсикології ім. Л.І. Медведя.

Її творчий доробок — це 150 наукових праць, серед яких розділи у монографіях: "Общая токсикология" (под ред. Б.А.Курляндского, В.А. Филова). — Москва. — "Медицина". — 2002; *Medical Aspects of Chemical and Biological Terrorism* (edited by A.Monov, Ch.Dishovsky). — Sofia. — 2005, "Альтернативні методи і тест-системи" [за ред. М.Трахтенберга]. — Київ. — "Авіценна". — 2008; Державний формуляр лікарських засобів [за ред. В.Т.Чумака, В.І.Мальцева, А.М.Морозова, В.Д.Парія, А.В.Степаненко].— Київ. — "Моріон." — 2009. Вона була членом редакційних рад багатьох спеціалізованих видань.

19 серпня 2012 року перестало битися серце нашої колеги — фахівця з великої літери. Світла пам'ять про талановитого науковця, чарівну жінку, непересічну особистість залишиться в серцях її колег та учнів.

Колектив Інституту екогігієни і токсикології ім. Л.І. Медведя, Асоціація нейротоксикологів і гігієністів, редакція журналу "Сучасні проблеми токсикології"

Надійшла до редакції 22.08.2012 р.